

संस्कृतभारती (उत्तरतमिल्लाडु)  
परीक्षा – भाषासोपानम् (GSK - Level 2)  
(पुस्तकम् - भाषाप्रवेश-प्रथमभागः)

अवधि: - घण्टाद्वयम्

अङ्काः ७५

आषाढः प्लवसंवत्सरः ५१२३

आगस्ट - २०२१

नाम / Name in English

\_\_\_\_\_

(Full name with initials / surname as it should appear in the certificate)

पञ्जीकरण-सङ्ख्या (Regn. No.)

\_\_\_\_\_

जङ्गमदूरवाणी सं. (Mobile No.)

\_\_\_\_\_

Email id

\_\_\_\_\_

वास-सङ्केतः (Res. Address with Pin Code)

\_\_\_\_\_

Instructions :

1. If you have the facility, take a print out of the question paper and write your answers. Otherwise write the answers on a long size ruled paper.
2. Mention the details given above in the answer sheet before answering the questions. Mention the question number and write the answers only.
3. Fasten your papers neatly with a tag / pin.
4. Write your Name, Reg. no. phone no. and Name of Course on the back of the envelope.
5. Take a photo copy / scanned copy of your answer sheet on your mobile phone for your reference.
6. Hand over personally your Answer sheet to the designated Samskrita Bharati karyakarta. You can also send it by courier, private players like Dunzo or registered post. All answer papers must preferably be sent the same day or the next day before 5 pm (only for genuine cases). All those residing outside Uttara Tamilnadu should follow instructions given by your exam coordinator.
7. An oral test for 25 marks is held as part of this Examination. This test is compulsory. If your oral test is still pending then please contact your teacher or exam coordinator.

प्रथमः भागः

अ) अधोदत्तानाम् अन्यरूपद्वयं लिखत ।

8

१. -----	-----	कवीनाम्
२. -----	-----	वधूभ्यः (४)
३. नद्या	-----	-----
४. -----	-----	अस्मभ्यम्
५. एषः गुरुः	-----	-----
६. -----	ते धेनू	-----
७. अहं कर्ता	-----	-----
८. -----	-----	भवत्यः भगिन्यः

आ) आवरणे दत्तस्य पदस्य उचितविभक्तिरूपेण वाक्यं पूरयत ।

10

- १) ..... लेखकः बाणभट्टः ।(कादम्बरी)
- २) ..... मध्ये युद्धं मा भवतु ।(देशौ)
- ३) मम जननी ..... समर्था अस्ति ।(पाककार्यम्)
- ४) जनाः ..... पूजयन्ति ।(ऋषयः)
- ५) ..... परं भवान् किं करिष्यति ? (संस्कृतपठनम्)
- ६) सुरेन्द्रः ..... उपायनानि ददाति । (मित्राणि)
- ७) महिला ..... परिवेषयति ।(दर्वी)

८) आञ्जनेयः ..... जीवनं कृतवान् ।(रामकार्यम्)

९) सैनिकाः ..... राष्ट्रं रक्षन्ति ।(शत्रवः)

१०) मीनाः ..... सन्ति ।(नदी)

इ) कोष्ठकात् उचितम् अव्ययं चित्वा वाक्यद्वयं योजयत ।

10

(यदा-तदा, अतः, नो चेत्, इति, यावत्-तावत्,

यत्र-तत्र, यतः, यद्यपि-तथापि, यदि-तर्हि, एव)

१) शिशुः क्षीरं पिबति । अन्यत् किमपि न ।

२) "संस्कृतम् एव राजभाषा भवेत्"। डा.भीमराव् अम्बेड्करः अचिन्तयत् ।

३) नववादनं भवति । जनकः कार्यालयं गच्छति ।

४) दीपः अस्ति । अन्धकारः न भवति ।

५) बालिकायाः पादे पीडा अस्ति । अतः सा वैद्यशालां गच्छति ।

६) सर्वत्र जलम् अस्ति । वृष्टिः अभवत् ।

७) बुभुक्षा अस्ति । अम्बा न खादति ।

८) भास्करः सम्यक् पठति । परीक्षायाम् उत्तीर्णः भवति ।

९) भीमः खादति । अन्ये न खादन्ति ।

१०) शब्दं विना पठतु । इतः निर्गच्छतु ।

ई) रेखाङ्कितस्य पदस्य आधारेण प्रश्ननिर्माणं कुरुत ।

- १) जनाः ललाटे तिलकं धरन्ति ।
- २) बालकाः प्रतिदिनं प्रातः योगासनं कुर्वन्ति ।
- ३) चटकः शनैः शब्दं करोति ।
- ४) सैनिकाः देशरक्षणार्थम् उद्योगं कुर्वन्ति ।
- ५) मम समीपे दश पुस्तकानि सन्ति ।

उ) कोष्ठकात् उचितं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत ।(पञ्चानाम्)

5

- १) धनिकाः निर्धनेभ्यः धनं -----।(ददति,ददाति,दत्तः)
- २) भवत्यौ फलानि -----।(क्रीणन्ति,क्रीणीतः,क्रीणाति)
- ३) प्रातःकाले वयं विद्यालये ----- ।(आस्म,आस्व,आसम्)
- ४) फलं सम्यक् न, एतत् ----- अन्यत् ददातु ।

(परिवर्तयित्वा,परिवर्त्य,परिवर्तित्वा)

- ५) माता -----वात्सल्यं प्रकटयति ।(त्वम्,त्वयि,त्वाम्)
- ६) आरक्षकः चोरं -----गृह्णाति ।(कण्ठं,कण्ठात्,कण्ठे)

ऊ) समयम् अक्षरैः लिखत ।

3

- 1) ९.५०    2) ६.४५    3) १२.०५

ऋ) आवरणे दत्तस्य धातोः उचितरूपेण वाक्यं पूरयत ।(लट्लकारे)

4

- १) गङ्गा हिमालयात् ----- (निस्+सृ)
- २) अहं विषयं -----(अव+गम्)
- ३) शिक्षकः छात्रस्य समस्यां -----(परि+हृ)
- ४) सज्जनाः सर्वान् ----- (उप+कृ)

ऋ) निर्देशानुसारं वाक्यं परिवर्तयत ।

5

- १) बालकाः शीघ्रं जलं पिबन्ति । ( क्तवतु - भूतकाले )
- २) ते पुस्तकं क्रीणन्ति । (लृट्-लकारे)
- ३) वयं देवं नमामः । (लङ्-लकारे)
- ४) त्वं सत्यं वदसि । (लोट्-लकारे)
- ५) कृषकः क्षेत्रे कार्यं करोति । गृहं गच्छति । (क्त्वा प्रत्ययः)

लृ) धातोः निर्दिष्टं रूपं लिखत । ( त्रयाणाम् )

3

- १) अस्-लङ् प्रथमपुरुषः एकवचनम्
- २) रुद्-लट् प्रथमपुरुषः एकवचनम्
- ३) शक्-लृट् उत्तमपुरुषः बहुवचनम्
- ४) इष्-लङ् प्रथमपुरुषः बहुवचनम्
- ५) कृ- लोट् प्रथमपुरुषः बहुवचनम्

ए) अधोदत्तानां क्रियापदानां तुमुन्-अन्तं रूपं लिखत । ( पञ्चानाम् )

5

जानाति, उत्तिष्ठति, पश्यति, उन्नयति,  
युद्ध्यति, पृच्छति, प्रविशति, दहति

ऐ) क्त्वान्तं / ल्यबन्तम् उपयुज्य वाक्यद्वयं योजयत ।( त्रयाणाम् ) 3

- १) पुत्रः स्वच्छं वस्त्रं धरति । विद्यालयं गच्छति ।
- २) माता देवं प्रणमति । पूजां करोति ।
- ३) शिष्यः श्लोकं स्मरति । पुनः वदति ।
- ४) छात्रा पुस्तकं प्राप्नोति । गृहं गच्छति ।

ओ) क्रियापदं विभज्य वाक्यानि पुनः लिखत ।( त्रयाणाम् ) 3

उदा: महिला मुखम् अलङ्करोति ।  
महिला मुखस्य अलङ्करणं करोति ।

- १) सुरेशः मित्रम् आह्वयति ।
- २) अहं श्लोकम् अनुवदामि ।
- ३) शिक्षकः सूचनाम् उद्घोषयति ।
- ४) राजा सज्जनं सत्करोति ।
- ५) त्वं ग्रन्थं पठसि ।

द्वितीयः भागः

क) कथां पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत । 6

पुरा मिथिलायां जनकः नाम राजा आसीत् । तस्य पुत्री सीता । सा रूपे शीले

च अनुपमा आसीत् । तां परिणेतुम् इच्छन्तः अनेके राजकुमाराः जनकाय दूतान् प्रेषितवन्तः ।

जनकः तु तां वीर्यसम्पन्नाय क्षत्रियकुमाराय दातुम् ऐच्छत् । जनकस्य समीपे गुरुतरं किमपि धनुः आसीत् । "यः इदं धनुः उद्धृत्य अस्मिन् शरम् आरोपयति सः मम सुतां परिणेष्यति" इति जनकः प्रतिज्ञाम् अकरोत् ।

तस्य तां प्रतिज्ञां श्रुत्वा शतशः राजकुमाराः आगतवन्तः, परं तेषु एकः अपि तद् धनुः चालयितुं न शक्तवान् । "लङ्काधिपतिः रावणः अपि तत्र आगत्य सलज्जं प्रतिनिवृत्तः" इति ज्ञायते । अत्रान्तरे महर्षिः विश्वामित्रः अयोध्याधिपतेः दशरथस्य पुत्रं श्रीरामं सलक्ष्मणं तत्र आनीतवान् । श्रीरामः महर्षेः विश्वामित्रस्य वचनेन लीलया एव तद् धनुः उद्धृत्य यावत् तस्मिन् बाणम् आरोपितवान् तावत् तद् धनुः द्वेधा भग्नम् अभवत् ।

साधु साधु इति श्रीरामस्य वीर्यं जनाः प्रशंसितवन्तः । राज्ञः जनकस्य हृदयं प्रहृष्टम् अभवत् । ततः सः दशरथादीन् आनाय्य महता वैभवेन सीतारामयोः विवाहोत्सवं निरवर्तयत् ।

- १) सीता कीदृशी सुता आसीत् ?
- २) अनेके राजकुमाराः किमर्थं जनकाय दूतान् प्रेषितवन्तः ?
- ३) जनकः किम् ऐच्छत् ?
- ४) जनकः कां प्रतिज्ञाम् अकरोत् ?
- ५) सलक्ष्मणं श्रीरामं कः आनीतवान् ?
- ६) धनुः कदा द्वेधा भग्नम् अभवत् ?



ख) एकं विषयम् अधिकृत्य पञ्च वाक्यानि लिखत ।

5

- १) संस्कृतपठनस्य आवश्यकता ।
- २) भारतं पञ्चमो वेदः (महाभारतम्)।
- ३) संस्कृतगृहस्य निर्माणम् ।

वदतु संस्कृतम्

--- शुभम् ---

जयतु भारतम्